

**Фонд оценочных средств для входного контроля и  
промежуточной аттестации обучающихся  
по учебному предмету «Родная литература (чеченская)»  
(типовой вариант)  
(7 классы)**

Обязательная часть учебного плана.

Предметная область: Родной язык и родная литература

<sup>1</sup> Данный вариант фонда оценочных средств является типовым для учителя-предметника, ежегодно на основании приказа директора школы в ООП ООО вносятся изменения в форме дополнения.

## Ноҳчийн литературун хялхарчу чийрикан талламан болх (сочинени)

## Сочинени «Дади –юрт яккхаран илли»

## План

1. Дада ц1е йолчу стага Терка юххехь юрт йиллар.
2. Юьртахоша паччахьан эскаршна дуьхьал кьийсам латтор.
3. Хала киртиг Даймахкана т1ех1оьттича орцахвала везар.

## Нохчийн литературин шолг1ачу чийрикан талламан болх № 2 (тест)

## 1. Фольклор бохург х1ун ду нохчийн маттахь?

- а) халкѣан хѣкѣал;                      б) поези;                      в) проза

## 2. Муълхачу или т1ера ду х1ара дешнаш:

Да вися хъан дела<sup>1</sup>, ва мерза ва дуъне,

## Хьо диънарг мила ву ,бохуриг ва хилла?

- а) "Зеламхин илли"  
б) "Обарг Варин илли"  
в) Нохчийн шира илли"

**3. «Бабин Иэсин, ворх1 вешин йишин илли». Цу т1ехь кьовсам хьаьнца д1ахьуш бу:**

- а) г1алг1айшца                      б) г1умкешца                      в) гуьржешца

#### 4. Муълхачу шарахь х1аллакйина Дадидюрт?

- a) 1919                      б) 1819                      в) 1891

## 5. Тохар хялхарчу дешдекъа т1ехь долуш, шина дешдекъах лаьттахчу стопах х1ун олу?

- а) ямб                      б) хорей                      в) дактиль

## 6. Мамакаев Мохьмад вина а, д1акхелхина а шераш:

- a) 1920-1983                      б) 1953-1991                      в) 1910-1973

**7. Мамакаев Мохьмадан дуьххьарлера стихаш муьлхачу газетехь араевлира:**

а) «Даймохк»

б) «Серло»

в) «Ленинан некъ»

**8.Ц1ахъ бан лерина болх кхочушбеш, сихвелла дешархочо Гадаев М.-С. «Ирча суьрташ» дийцаран чулацам иштта план х1оттийна, д1анисье рог1алла:**

1.Адам а, Эда а дуйцучу хабарийн хьокхехъ вовшашаца дагавалар.

☐

2. Нохчий, г1алг1ай махкахбоху аьлла хабар даржар.

☐

3. Юьртахошна партин, правительствон сацам бовзийтар.

☐

4.Эда синтем байна хьийзар.

☐

5. Воккхачу стага эпасаре дина дехар а, иза кхочушдар а.

**9. Схьалаха антитезаш, к1ел сиз хьакха царна:**

Тамашен ю зама

Х1инца, со кьанвелча,

Шен новкъа йоьдуш:

Хьо кьанлуш лаьтта.

Со жима бер долуш

Реза ву хийцамна

Хьо кьена яра,

Хьо т1ех езарна.

**10. Муьлхачу произведенин юкъара ду х1ара мог1анаш?**

...Хьо кьонъеш ц1инъеш дерг

Къахьоьгу халкъ ду,

Хьанал къахьоьгуш вверг

Даима сийлахъ ву...

а) «Даймехкан косташ»

б) «Деган аз»

в) «Вина юрт»

**Нохчийн литературин кхоалг1ачу чийрикан талламан болх № 3 (тест)**

**1.Маса шо долуш валийра Мамакаев 1аьрби Серноводске берийн ц1ийне деша?**

а) 6

б) 7

в) 8

**2.Мосалг1ачу шарахъ д1аболабелла Ошаев Х. яздархочун хьокъехъ некъ:**

а) 1950

б) 1920

в) 1930

**3.Т1ом д1абирзинчул т1аьхьа х1ун болх беш къахьегна Абухьаьжа Идрисовс?**

- а) хъехархо                      б) директор                      в) жалу

**4. Стихкхолларан муълхачу барамехъ язйина ю стихотворени «Шуънехъ дош»?**

- а) хорей                      б) дактиль                      в) ямб

**5. Муълхачу хормехъ язйина ю стихотворени «Шуънехъ дош»?**

- а) дийцар                      б) диалог                      в) монолог

**6. Гайсултанов 1умаран дахаран шераш ... ду:**

- а) 1902-1984;                      б) 1920-1979;                      в) 1899-1985.

**7. Гайсултанов 1умаран нохчийн халкъан барта кхолларалле боккха безам кхоьллира:**

- а) дас диначу весеташа;      б) нахе дукха ладег1аро;      в) денанас дийцинчу туйранаша.

**8. Гайсултанов 1умаран произведени <<Болат-г1ала йожар>>...ю:**

- а) повесть;                      б) роман;                      в) поэма.

**9. Муълхачу произведени юкъара ду х1ара мог1анаш?**

Ас инарла вийначул т1аьхъа дукха хан яьлла хир яцара. Сан дагна тасаделира мостаг1ийн окопаш чохъ веана цхъа говза снайпер хилар...

- а) <<Алун шераш>>;  
б) <<Иччархо Абухъаьжа Идрисов>>;  
в) <<Ч1ир эцар>>.

**Нохчийн литературин йоьалг1ачу чийрикан талламан болх № 4 (тест)**

**1. Кусаев 1адиз вина ... районехъ.**

- а) Веденски;                      б) Нажи-юртан;                      в) Шалински.

**2. 1898-1977 х1окху шерашкахъ ваьхна яздархо ву:**

- а) Айдамиров Абузар;  
б) Мамакаев Мохьмад;  
в) Ошаев Халид.

**3. Яздархочун нийсайоцу ц1ей, фамилий билгалъяккха:**

- а) Сулаев Мохьмад;                      б) Кусаев Салман;                      в) Арсанукаев Шайхи.

**4. Дикаев Мохмад ... вина.**

- а) Г1ойт1ахъ;                                      б) Гихт1ахъ;                                      в) Берд-к1елахъ.

**5. Х1ара дешнаш ду ... ц1е йолчу стихотворени юкъара:**

Сайн хъешана мерза кхача,деган йовхо ца кхоййна,  
Мостаг1чунна,бекхам боцуш, цхъа а зулам ца дитина.

- а)<<Даймехкан сурт>>;                      б)<<Нохчо ву со>>;                      в)<<Сан Даймохк>>.

**6.Лахахъ балийначу барх1мог1анан барам къастабе:**

Гергарло къаьмнашна  
Юккъехъ ч1аг1делахъ,  
Хъайн къоман сий ойуш,  
Г1улч йоккхуш хъалха.  
Даймехкан массо а  
Меттиг ларъелахъ,  
Адмашна хъайн безам  
Совбаккха кхалха.

- а) хорей  
б)дактиль  
в) ямб

**7.Меттан исбаьхъаллин суртх1оттора муьлхачу г1ирсах пайда эцна авторо х1окху мог1анашкахъ?**

«Кхехкаш ду дахар а,  
Хазделла 1алам».

- а) эпитет  
б)гепербола  
в) олицетворени

## **V-IX классийн дешархойн ненан маттах долчу хаарийн х1итточу оценокийн барамаш**

### **Сочиненийн мах хадор.**

5-9 классашкахь язъечу сочиненийн барам хила тарло кху тайпана:

5 классехь-0,5 я 1,0 аг1о;

6 классехь-1,0 я 1,5 аг1о;

7 классехь-1,5 я 2 аг1о;

8 классехь-2 я 3 аг1о;

9 классехь-3 я 4 аг1о.

И сочиненин барам цу т1ехь сецна боций хъехархочунна хаа деза, х1унда аьлча кхин дуккёха а т1едакаршца бозуш бу цуьнан чулацам:

- 1) дешархойн йозанан хат1 тайп-тайпана хилар;
- 2) сочиненин тайпане хъаьжжина цуьнан чулацам хийцабалар.

#### **1. «5» дуьллу:**

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь цхьаннал-шиннал сов г1алат дацахь;

аь) цхьаннал сов доцуш жима орфографин я пунктуацин г1алат хилахь.

#### **2. «4» дуьллу:**

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь кхааннал сов г1алат ца хилахь;

аь) шиннал сов орфографин а, шиннал сов пунктуацин а г1алат дацахь.

#### **3. «3» дуьллу:**

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь пхеаннал-ялханнал сов г1алат дацахь;

аь) пхеаннал сов орфографин а, ялханнал сов пунктуацин а г1алат дацахь.

#### **4. «2» дуьллу:**

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь ворх1анга кхочуш г1алат делахь;

аь) кхойттанга кхочуш орфографин а, пунктуацин а г1алат делахь, царна юкьахь ворх1анга кхочуш орфографин г1алат а долуш.

Сочиненина ши оценка юьллу: хьалхарниг литературина, шолг1аниг нохчийн маттана.

Республикерчу берриге а нохчийн меттан, литературин хъехархоша шайн балха т1ехь пайдаэца безар бу оценокийн оцу норманех.

## **V-IX классийн дешархойн тестах хааршна мах хадорехь хъехархочо куьйгалла оьцу кху некъех:**

1. «5» дуьллу, нагахь санна тестах т1ехь цхьа а г1алат дацахь.

2. «4» дуьллу, цхьаннал сов г1алат ца хилахь.

3. «3» дуьллу, шиннал сов г1алат а ца хилахь.

4. «2» дуьллу, кхааннал сов г1алат хилах

